

18251

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Kadın Politikaları Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 16/10/2024

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından 26 Mayıs 2023 tarihinde yayınlanan yönetmelikle Evde Bakım Hizmetlerinin ücret alımı ile ilgili değişiklik yapılmış ve bazı kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tarihten sonra Engellilik Sağlık Kurulu raporunda "Tam Bağımlı" ibaresi bulunması şartı getirilmiştir. Bu değişiklikle engel raporu daha önce "Ağır Engelli" olarak ifade edilen kişiler 26 Mayıs 2023 tarihinde yayınlanan yönetmelikle yeniden tanımlanmış ve alınan Engellilik Sağlık Kurulu raporlarında engel oranı "Tam Bağımlı" ve "Kısmi Bağımlı" olarak ayrılmıştır. Bu durum bu yönetmelikten önce "Ağır Engelli" olarak geçen kişiyi "Kısmi Bağımlı" olarak yeniden tanımlamış ve 7/24 yatağa bağımlı olmayan fakat başkasının yardımına mutlaka ihtiyaç duyan engellilerin evde bakım ücretinin kesilmesine ve özel bakım merkezlerinde bakım altında bulunan bu durumdaki engellilere verilen kurum bakımı hizmetinin sonlanmasına sebep olarak yüz binlerce engelli vatandaşımızı çok zor ve hakkaniyetsiz durumlarla yüzleşmek zorunda bırakmıştır.

Yürürlükte olan rapor yönetmeliğindeki "Tam Bağımlı Engelli" tanımı "günlük yaşam aktivitelerini yardım almasına rağmen kendi başına gerçekleştiremediğine karar verilen birey" şeklinde tanımlanmaktadır. Bu tanıma uyan engelli; yeme ve içme gibi en temel günlük ihtiyaçlarını, başkasının yardımı olsa da yerine getiremeyen kişiyi yani 7/24 yatağa ve cihaza bağlı ve sürekli olarak yardıma ihtiyaç duyan hastaları ifade etmektedir. "Kısmi Bağımlı Engelli" tanımında ise "günlük yaşam aktivitelerini yardım alarak gerçekleştirebileceğine" ifadesi yer almaktadır. Aslında her iki tanımdaki birey de günlük

TBMM Halkla İlişkiler Binası
3.Kat, Oda: D-303 Bakanlıklar- Ankara
Telefon: +90 (312) 420 20 70 +90 (312) 420 27 69 Faks: +90 (312) 420 26 10

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Kadın Politikaları Başkanı

temel yaşam becerilerini karşılayabilmek için başkasının yardımına ihtiyaç duymaktadır ve bu iki tanım yardımı ihtiyacı duyma noktasında aslında aynı anlama gelmektedir.

Uygulamada genel olarak rapor için başvuru yapan engellilere kısmi bağımlı engelli ibareli rapor düzenlenmekte, itiraz üzerine devreye giren siyasiler aracılığıyla bu raporlar tam bağımlı engelli ibareli raporuna dönüştürülmektedir. Mevzuatın çarpıklığı ve uygulayıcıların üzerindeki denetimsizlik çok sayıda haksız ve mevzuata aykırı rapor düzenlenerek mağduriyetler oluşmasına sebebiyet vermiştir.

Bu bağlamda;

1. Evde Bakım Yönetmeliği'nin değiştiği tarih olan 26 Mayıs 2023 tarihinden sonra evde bakım ücreti alırken ücreti kesilen kaç kişi olmuştur?
2. Bu tarihten sonra eski yönetmelikte yer alan "ağır engelli evet" ibaresinden dolayı evde bakım ücreti alırken, yeni alınan engelli sağlık kurulu raporu ile bakım ücreti almaya devam eden kaç kişi, engelli sağlık kurulu raporunda engel oranı "Tam Bağımlı" olarak rapor alabilmiştir?
3. Bu tarihten sonra Engelli sağlık kurulu raporundaki engel oranı "ağır engelli evet" ibaresinden dolayı evde bakım ücreti alırken, bu engellilerden kaç yeni yönetmelikte geçen "Kısmi Bağımlı" ibareli engelli sağlık kurulu raporu almıştır?
4. İlk üç maddede yer alan sayılar dikkate alındığında Eski yönetmeliğe göre evde bakım ücreti alırken, yeni yönetmeliğe göre alınan engelli sağlık kurulu raporunda "kısmi bağımlı" ibaresi bulunduğundan dolayı ücreti kesilenlerin oranlaması yapıldığında, yaklaşık ücret alan 550.000 kişiden % kaçının ücreti kesilecektir? Bu yüzdelik oran yaklaşık kaç kişiye denk gelmektedir?
5. Evde Bakım Yönetmeliği'nin değiştiği tarih olan 26 Mayıs 2023 tarihinden sonra özel bakım merkezlerinde bulunan kaç engellinin kurum bakımı hizmeti sonlandırılmıştır?
6. Özel Bakım Merkezlerinde bu nedenle hizmeti sonlandırılan engellilerin bakımı nasıl sağlanmaktadır?
7. Sağlık Bakanlığının 08/12/2023 tarih ve 230296407 sayılı yazısı ile eski engelli sağlık kurulu raporlarının geçerlilik süresi 2024 yılı sonuna kadar uzatılarak

18251

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Kadın Politikaları Başkanı

mağduriyetler kısmen engellenmiş olsa da bu tarihten sonra yeni rapor alacak olan engellilerin büyük bir çoğunluğu “tam bağımlı” ibaresi taşıyan rapor alamayacaklarından dolayı mağduriyetler daha da artacağından Aile Bakanlığı bu mağduriyetlerin önüne geçmek için hangi tedbirleri alacaktır?